

PRESENTACIÓ

En la Marina Baixa, durant els últims anys, s'han celebrat per dos voltes unes jornades de patrimoni comarcal: les primeres en Altea (Campus de la UMH, desembre del 2004) i les segones en Vilajoiosa (Aula de la Dona, desembre del 2005), de les quals es van publicar les actes corresponents (1es Jornades, Universitat Miguel Hernández, Elx, 2005; 2es Jornades, Publicacions del Museu de la Vila, Ajuntament de Vilajoiosa, 2007), que també es troben disponibles a la pàgina web www.aemaba.es, de la nostra associació. El col·lectiu humà que les va organitzar va decidir constituir-se en l'Associació d'Estudis de la Marina Baixa. Després d'un temps dedicat a les gestions que requereix la fundació d'una associació, i amb una nova junta directiva des de febrer de 2008, ens vam proposar publicar una revista - la segona època de *Sarrià* - i organitzar les terceres jornades. Finalment, les vam realitzar a l'antiga escola de Sant Rafel, actual seu universitària de La Nucia, amb la col·laboració de l'Ajuntament de la Nucia i la Universitat d'Alacant. Les actes de les 3es Jornades constitueixen aquest número 3 de la nostra revista *Sarrià*.

Va iniciar les jornades una presentació d'Agustí Galiana, el nostre president, en què es mostra la seua investigació geogràfica i toponímica sobre Vilajoiosa i voltants (#1). Aporta una anàlisi de documents antics i rics en topònims, com ara els del tractat d'Almisra, en que la Marina Baixa quedava incorporada al Regne de València. Pràcticament tots els topònims, que han causat nombrosos dubtes i equivocacions als historiadors, queden aclarits i ubicats exactament.

Segueix un grup de tres comunicacions sobre Tàrbena, una localitat que malgrat la seua poca població té una animada vida cultural i a on la gent sent orgull per les seues peculiaritats històriques i lingüístiques, associades al seu relatiu aïllament en l'interior muntanyós de la comarca i al pes de la repoblació mallorquina del segle XVII. Teresa Signes fa un repàs a la història local més recent (#2). Manuel Pinto ens mostra la bellesa d'un dels seus racons (#4). Joan Lluís Monjo i Miquel Àngel Flores fan un estudi comparat de literatura i música populars entre Tàrbena i Mallorca (#8).

Toni Ferri i Toni Zaragozí, amb l'ajuda de Toni Mulet, ens parlen del riu de l'Algar (#5). A la Nucia ens van passar un vídeo que il·lustrava esplèndidament la importància d'aquest espai natural; ací, ens conten detalls de la relevància per als humans de diferents dels seus aspectes i analitzen la seua riquesa biològica, com van comentar també a les jornades.

Hi ha tres comunicacions naturalistes més. Antonio Belda i José Emilio Martínez, amb altres col·laboradors, ens parlen de dos aspectes dels seus estudis d'ecologia del paisatge, aplicats a la nostra geografia comarcal: els vedats de caça (#11) i els canvis en l'ús del sòl (#12). Mariluz Lorenzo ens va contar sobre la recol·lecció de plantes silvestres com a verdura per als minxos (#15).

També van formar part de les jornades una excursió a la partida del Lliriet de Benidorm i un homenatge a Pere M. Orts (#9).

Comptem amb tres comunicacions de tipus literari i una altra lingüística. Aquesta última, a càrrec de Francesc Xavier Llorca Ibi, profunditza en els seus treballs sobre les peculiaritats de la llengua i cultura marineres de la comarca (#10), amb punts de contacte

amb el passat corsari i almadraver de la Vila i Benidorm.

Els treballs literaris són els següents. Àngela Menages i Joan Lluís Monjo (#3) ens aproximen la poc coneguda literatura sobre l'emigració valenciana a Algèria. Carlos Ferrer (#6) revisa obres recents ambientades en Benidorm. I els professors de l'IES Altaia (#7) ens expliquen el seu projecte docent inspirat en Gabriel Miró.

Jeroni Garcimartín (#13) ens va portar la novetat de la publicació de dos mapes de l'interior de la Marina, d'una gran qualitat cartogràfica i densa riquesa informativa, sense deixar de ser fàcil de llegir.

Vam completar les jornades amb tres ponències de temàtica històrica. Josep Torró, que no ha pogut entregar-nos el seu manuscrit, va fer una repassada a la relativament desconeguda història medieval de la Marina Baixa, en particular la interacció entre andalusís i els primers conquistadors catalans. Juan Leonardo Soler va abordar un període un poc posterior, amb l'estudi d'un conflicte territorial entre pobles veïns, Finestrat i Benidorm (#14). I Pere Garcimartín (de qui tampoc hem rebut el manuscrit) ens va presentar els seus descobriments sobre sagues de grans navegants vilers al segle XIX

Vam voler que les 3es jornades abordaren una temàtica variada, per captar l'atenció d'un públic el més ample possible, en consideració a trobar-nos als inicis del camí de l'Associació d'Estudis de la Marina Baixa, encara que assumim com a pròpies les dos jornades anteriors, prèvies a la seua creació.

El Comité Científic de les 3es Jornades de Patrimoni de la Marina Baixa